

Valgt blev: *Langkilde, Knud Bro, Lembourn, Ellen Strange Petersen, Holger Hansen, Robert Christensen, Enggaard, Samuelson, Bernhard Baumgaard, Svend Haugaard, Ejner Nielsen, K. B. Andersen, Gorrsen, A. W. Larsen, Orla Møller, Karl Max Rasmussen og Gunhild Due.*

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven,

forslag til lov om ændring af lov om afgift af arv og gave,

forslag til lov om ændring af landsskatteretsloven,

forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og

forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds.

I skrivelse af dags dato meddeler socialministeren, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Regulering af renteerstatninger) og

forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg.

Fra medlem af folketinget *Poul Dalsager* har jeg modtaget meddelelse om, at han som følge af deltagelse i De Forenede Nationers generalforsamling ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 1 måned, hvorfor han anmoder om orlov på grund af midlertidig varetagelse af offentligt hverv fra og med den 1. november d.å. samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af kildeskatteloven,*

forslag til lov om ændring af lov om afgift af arv og gave samt forslag til lov om ændring af landsskatteretsloven.

Lovforslaget om ændring af kildeskatteloven har først og fremmest til formål at samordne reglerne om dødsbøbeskatning og reglerne om arveafgift, og forslaget må derfor ses i sammenhæng med forslaget til lov om ændring af arveafgiftsloven. Desuden fremsættes der forslag om adgang for dødsboer til at indhente såkaldt „forhåndsbesked“ i skattespørgsmål, og der stilles forslag om en del mere teknisk prægede ændringer af kildeskattelovens regler om beskatning af dødsboer. Endelig stilles der forslag om investeringsforeningers pligt til at indeholde udbytteskat og om adgangen til at indeholde skatterestancer hos partsfiskere.

Der arbejdes for tiden med udarbejdelse af smidigere regler for beskatningen af medhjælpende hustruer, således at man ikke skal være afskåret fra at anvende reglen, blot fordi hustruen ved siden af sit arbejde i virksomheden har en mindre, særskilt indkomst. Det er hensigten at fremkomme med ændringsforslag herom i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Det er dog endnu tvivlsomt, om det vil være muligt at få ændringen indpasset i systemet allerede fra 1. januar 1970.

Kildeskattelovens regler om skattemyndighedens efterprøvelse af udlægsværdierne foreslås ændret og udbygget, således at de kan benyttes som grundlag for en fælles skatte- og arveafgiftsmæssig værdifastsættelse. Når reglerne om den fælles værdifastsættelse foreslås indføjet i kildeskatteloven, skyldes det, at det er tanken at lade skattemyndigheden, d. v. s. skatterådet og i visse tilfælde statens ligningsdirektorat, tage stilling til værdierne.

Efter forslaget bliver boets ansættelse af værdien af de udlagte aktiver endelig og bindende for boet selv, arvingerne og det offentlige, medmindre skattemyndigheden inden tre måneder ændrer de ansatte værdier. Fastsætter skattemyndigheden andre

[Finansministeren.]

værdier, bliver de på samme måde bindende, medmindre boet ved klage til landsskatteretten opnår en nedsættelse.

Det er i forhold til den gældende arveafgiftslov noget nyt, at værdifastsættelsen kort tid efter boets slutning bliver endelig og bindende også i forhold til det offentlige. Reglerne om værdifastsættelsens endelighed skyldes især hensynet til beskatningen af boet og arvingerne. Det er ligeledes nyt, at værdifastsættelsen af boet vil kunne påklages for landsskatteretten. Adgangen til at få spørgsmålet prøvet ved landsskatteretten vil især have betydning, hvor der er tale om vurderingsmæssige spørgsmål, som også indeholder juridiske aspekter.

Som led i værdifastsættelsen kan myndighederne både efter kildeskatteloven og efter arveafgiftsloven forlange et aktiv eller passiv vurderet af personer, som udmeldes af skifteretten. Denne adgang til vurdering foreslås udvidet, således at også boet får ret til at kræve aktivet eller passivet vurderet med henblik på den skatte- og afgiftsmæssige værdifastsættelse.

Efter lovforslaget skal boet under skiftebehandlingen kunne indhente forhåndsbesked om sådanne skattemæssige spørgsmål, som har betydning for boet ved afgørelsen af, hvorledes der skal forholdes med hensyn til de efterladte aktiver. Boet vil ofte stå over for valget mellem enten at sælge aktivet til tredjemand eller udlægge det til en arving eller længstlevende ægtefælle, og de skattemæssige spørgsmål vil kunne have betydning for, hvilket valg der træffes. Også hvor det ligger fast, at aktivet skal udlægges til en arving eller ægtefællen, vil det skattemæssige ofte kunne spille ind. Boet må vælge, om arvingen eller ægtefællen skal indtræde i arveladers skattemæssige stilling, eller om fortjenesten på aktivet skal undergives beskatning i boet.

For at kunne træffe disse valg må boet have kendskab til den skattemæssige fortjeneste på aktivet. Fortjenesten afhænger af anskaffelsestidspunktet for aktivet, anskaffelsessummen og de forskellige reguleringer af anskaffelsessummen samt de eventuelt foretagne skattemæssige afskrivninger eller nedskrivninger. Boet må desuden vide, om aktivet skattemæssigt skal betragtes som anskaffet i spekulationsøjemed eller

som led i næringsvejen. Det er disse spørgsmål, som er omfattet af de foreslåede regler om forhåndsbesked.

For at boet skal kunne disponere i tillid til forhåndsbeskeden, stilles der forslag om, at forhåndsbeskeden skal være endelig og bindende såvel for skattemyndigheden som for boet. En forhåndsbesked, som er meddelt af skattemyndigheden, skal efter forslaget kunne påklages til landsskatteretten, hvis afgørelse igen vil kunne indbringes for de almindelige domstole. De nærmere regler herom findes i forslaget til lov om ændring af landsskatteretsloven.

De øvrige forslag om ændring af kildeskattelovens regler om beskatningen af dødsboer er som nævnt alle af mindre betydning og til dels teknisk prægede.

Ved afgørelsen af, om aktiverne og formuen ved dødsfaldet holder sig inden for de grænser, der er afgørende for, om boet bliver skattefrit, skal der efter forslaget ses bort fra forskellige skattekrav og skatte-tilgodehavender, der indgår i boet, men som det er vanskeligt at få sikre oplysninger om straks efter dødsfaldet. Videre stilles der forslag om ændring af reglerne om overførsel af underskud mellem bo og længstlevende ægtefælle, hvor et uskiftet bo skiftes i længstlevende ægtefælles levende live. Det har vist sig umuligt at gennemføre en overførsel af sådanne underskud i det indkomstår, hvori bobehandlingen afsluttes. Endelig foreslås kildeskattelovens strafbestemmelser udbygget til også at omfatte de opgørelser og oplysninger, som afgives i forbindelse med dødsbobeskatningen.

Lovforslaget om ændring af arveafgiftsloven har tilknytning til kildeskattelovens regler om beskatning af dødsboer, idet flere af de foreslåede ændringer af arveafgiftsloven tager sigte på en hensigtsmæssig samordning af arveafgiftsberegningen og den kommende dødsbobeskatning. Videre stilles der forslag om en lempelse af arveafgiften, når der er tale om arv, som tilfalder arveladers ægtefælle, og der stilles forslag om en del mere teknisk prægede ændringer af arveafgiftsloven, bl. a. med hensyn til betalingen af arve- og gaveafgiften og med hensyn til afgiftspligt for gaver fra forældre, som er bosat i udlandet.

Vigtigst blandt de forslag, som skyldes den kommende dødsbobeskatning, er reg-

[Finansministeren.]

lerne om den fælles skatte- og afgiftsmæssige værdifastsættelse og reglerne om arveafgiften i de privat skiftede boer.

Under den kommende dødsbopbeskatning er det en praktisk nødvendighed, at der bygges på samme udlægsværdi ved arveafgiftsberegningen og ved beskatningen af boet og arvingerne. Der må således foretages en fælles ansættelse af den skatte- og afgiftsmæssige værdi af det udlagte aktiv. Som allerede nævnt foreslås kildeskattelovens regler om efterprøvelse af udlægsværdierne derfor udbygget med henblik på en sådan fælles værdifastsættelse. I arveafgiftsloven foreslås i overensstemmelse hermed indføjet regler om, at arve- og gaveafgiften skal beregnes på grundlag af de værdier, man er nået frem til ved denne fælles værdifastsættelse efter bestemmelserne i kildeskatteloven.

Efter den gældende arveafgiftslov skal der i det privat skiftede bo som regel inden seks måneder efter dødsfaldet indgives en arveanmeldelse. Derefter beregnes og opkræves arveafgiften. Efter lovforslaget skal boet vente med at indsende opgørelsen over de arveafgiftspligtige værdier indtil det tidspunkt, hvor beskatningen af boet ophører. Det betyder, at opgørelsen først skal indsendes ved boets slutning, dog senest 15 måneder efter dødsfaldet. Dette tidsmæssige sammenfald mellem arveafgiftsberegningen og beskatningens ophør åbner mulighed for forskellige administrative forenklinger, bl. a. med hensyn til anmeldelsesblanketterne, og det tidsmæssige sammenfald er for øvrigt en forudsætning for den omtalte fælles skatte- og afgiftsmæssige værdifastsættelse.

Den omtalte lempelse af arveafgiften for arveladers ægtefælle går ud på, at undergrænsen for beregning af arveafgift ved ægtefællearv, der hidtil har ligget på 50.000 kr., foreslås hævet til 100.000 kr. Efter forslaget bliver arv på indtil 100.000 kr. således afgiftsfri, og den lempelse, som opnås i forhold til den gældende skala ved en arv på 100.000 kr., foreslås aftrappet, således at den helt forsvinder, når man når op på 500.000 kr.

Reglerne om betaling af arve- og gaveafgiften foreslås ændret, således at de i opbygning kommer til at svare til de skattemæssige betalingsregler, og der foreslås ind-

føjet en bestemmelse om, at klage over værdifastsættelsen eller afgiftsberegningen ikke som hidtil skal have opsættende virkning med hensyn til afgiftsbetalingen.

Efter de gældende regler svares der ikke afgift ved gaver, som hidrører fra forældre bosat i udlandet. Børnene pålignes i stedet for indkomstskat af gaven. Der er imidlertid fast praksis for, at indkomstskatten lempes, således at den bringes på højde med gaveafgiften. Da børnene således reelt kommer til at betale samme beløb som ved beregning af gaveafgift, stilles der forslag om, at reglerne om gaveafgift udstrækkes til også at omfatte disse tilfælde.

Lovforslaget om ændring af landsskatteretsloven går ud på at fastsætte regler om landsskatterettens behandling af forskellige sager i forbindelse med de nye regler om beskatningen ved dødsfald.

Efter forslaget skal landsskatteretten ikke blot påkende klager over dødsboernes skatteansættelser og over den afsluttende skatteansættelse for afdøde, men også klager over skattemyndighedens værdiansættelser i boet samt klager over forhåndsbesked til dødsboer efter de regler, der er foreslået indføjet i kildeskatteloven. Lovforslaget indeholder endvidere regler om klage over beregningen af passivposter i dødsboer efter kildeskattelovens regler herom.

I kildeskattelovens § 33 A, stk. 4, 2. pkt., er det bestemt, at klage over passivberegningen foruden af boet som sådant kan indgives af den, der som arving, ægtefælle eller legatar skal have det aktiv udlagt, som passivberegningen angår. Denne klageregel foreslås nu overført til landsskatteretsloven, og samtidig foreslås det at ændre reglen, således at kun boet kan klage. På tilsvarende måde foreslås det, at kun boet kan klage over en forhåndsbesked og over skattemyndighedens afgørelse med hensyn til værdiansættelserne. Når klageadgangen foreslås begrænset til boet, skyldes det praktiske hensyn, som der er redegjort nærmere for i bemærkningerne til lovforslaget. Som dér nævnt hænger det navnlig sammen med, at man på det trin af bobehandlingen, hvor der gives forhåndsbesked, i reglen ikke kan vide bestemt, hvem der skal have aktivet udlagt.

Lovforslaget indeholder endvidere bestemmelser, der forkorter fristen for sagsanlæg ved domstolene i dødsbosagerne. Det

[Finansministeren.]

skyldes hensynet til en hurtig afvikling af disse sager. Jeg skal her kun nævne, at hvis sagen i landsskatteretten skulle trække ud i mere end 3 måneder, vil bøet kunne gå til domstolene, selv om landsskatteretten endnu ikke har afsagt kendelse. Efter landsskatteretslovens almindelige regel er fristen 6 måneder.

Hermed skal jeg anbefale lovforslagene til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af afskrivningsloven.*

I en årrække har finansministeriet med hjemmel i tekstanmærkning til finansloven udstedt en årlig bekendtgørelse om forskudsafskrivning på visse anskaffelser af maskiner m. v. og bygninger. Lovforslaget går ud på at indarbejde disse regler i afskrivningsloven.

Når en skatteyder bestiller eller planlægger en større investering i maskiner eller nybygninger, giver reglerne ham adgang til at foretage forskudsafskrivning på den del af den samlede forventede anskaffelsesudgift, der overstiger 700.000 kr. Han kan i alt højst forskudsafskrive 30 pct. af det overskydende beløb, og i et enkelt indkomstår kan han højst forskudsafskrive 15 pct. af beløbet.

De anskaffelser, hvorpå der forskudsafskrives, skal enten være bestilt til levering eller fuldførelse i et af de fire indkomstår, der følger efter bestillings- eller planlægningsåret, eller skatteyderen skal have planlagt at fremstille dem i egen virksomhed i 4 års perioden.

Når skatteyderen foretager forskudsafskrivning, formindskes den henlæggelse, som han for vedkommende indkomstår kan foretage efter investeringsfondsloven, med forskudsafskrivningens beløb.

Når anskaffelsen finder sted, skal anskaffelsessummen nedskrives med de foretagne forskudsafskrivninger, således at skatteyderen kun kan foretage skattemæssige afskrivninger på grundlag af den nedskrevne anskaffelsessum.

Hvis skatteyderen ikke når at få anskaffelsen i orden senest i det fjerde år efter bestillings- eller planlægningsåret, rammes han af en efterbeskatning, idet de skatteansættelser, der er påvirket af forskudsaf-

skrivningerne, bliver reguleret, så skatteyderen stilles, som om han ikke havde forskudsafskrevet. Hans investeringsfondshenlæggelser for de år, hvori han forskudsafskrev, bliver dog ikke reguleret.

Der har hidtil ikke været hjemmel til at dispensere fra reglerne om efterbeskatning. Spørgsmålet om at indføre en dispensationshjemmel har været drøftet med finansudvalget, som imidlertid har anmodet om, at det rejses i folketinget i forbindelse med det lovforslag, jeg her fremsætter.

Efterbeskatningen kan ofte ramme de pågældende virksomheder meget føleligt, bl. a. fordi der — som jeg nævnte før — ikke sker nogen regulering af investeringsfondshenlæggelserne i forbindelse med efterbeskatningen. Fra erhvervs side er det derfor anført, at der bør kunne dispenseres, når virksomheden hverken har kunnet forudse eller afværge den forsinkelse, der udløser efterbeskatningen.

Lovforslaget indeholder derfor en regel om, at ligningsrådet kan fritage skatteyderen for efterbeskatningen, når han hverken har kunnet forudse forsinkelsen eller afværge den. Fritagelsen skal betinges af, at den forsinkede levering eller fuldførelse af aktiverne sker inden en af ligningsrådet fastsat frist på højst 3 år. Ligningsrådets dispensation vil ikke medføre en forlængelse af det antal år, hvori skatteyderen kan foretage forskudsafskrivning.

Lovforslaget indeholder endnu et par mindre afvigelser fra de hidtidige regler om forskudsafskrivningerne. En regel om forrentning af de yderligere skattebeløb, der skal betales ved den foran omtalte efterbeskatning, foreslås ændret som følge af overgangen til kildeskat fra 1. januar 1970.

Endvidere foreslås det, at en efterlevende ægtefælle eller en enearving kan få tilladelse til at indtræde i en afdød skatteydere stilling med hensyn til påbegyndte forskudsafskrivninger. Bestemmelsen herom svarer til, hvad der blev bestemt i investeringsfondsloven i forbindelse med gennemførelsen af de nye regler om beskatningen ved dødsfald.

Ud over de omtalte regler om forskudsafskrivning stilles der forslag om en ændring i forbindelse med en regel, der blev indsat i afskrivningsloven i forbindelse med de nye dødsbøbeskatningsregler. Ændringen